

**FUND Cigány Alapfokú
Művészeti Iskola**

**Festészeti tábor
Szakmai beszámoló**

Tartalomjegyzék

1	A FUND Cigány Alapfokú Művészeti iskola rövid bemutatása	3
2	A FUND Iskola koncepciója	4
2.1	A koncepció főbb elemei.....	4
2.1.1	A szociális hátrányok korrigálása.....	4
2.1.2	Tanulási és tehetséggondozási feladatok	5
2.1.3	Szabadidő és identitás	5
2.1.4	Képzőművészeti képzés	6
3	Festészeti Tábor a Rácz tanyán.....	6
3.1	A tábor során a fontosabb témakörök.....	7
3.2	Tehetséggondozási program a tábor keretében	7
3.3	A Fény Éve 2015 programsorozathoz kapcsolódás	8
	Szórólap.....	10

1 A FUND Cigány Alapfokú Művészeti iskola rövid bemutatása

A FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskolában a zene, tánc, képzőművészeti oktatásban az elmúlt évek során tanévenként közel 500 gyermek vett részt, mely számadat a hazai kisebbségi oktatásban kiemelkedőnek nevezhető. Munkánk hasznosságának, eredményességének elismeréseként nagy örömünkre, iskolánk 2007 decemberében elnyerte a „kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény” címet. A diákok produkcióikat a széles közönség előtt is bemutatják a roma fesztiválok keretében.

A FUND Iskola - szorosan együttműködve a fenntartó Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázissal - összefogó szerepet is ellátnak: a térségben működő roma szervezetek közreműködésével, művelődési és művészeti szakemberek bevonásával folyamatosan kulturális programokat hívunk életre, fórumot biztosítva az identitás erősítésének érdekében. Ezek között szerepelnek nagyobb lélegzetű fesztiváljaink a Zsolnay Örökségkezelő Nonprofit Kft.-vel (korábban Pécsi Kulturális Központ) közösen. A Művészeti és Gasztronómiai Fesztivál, valamint a Pécsi Sétatér Fesztivál keretén belül évek óta megrendezésre kerülő Nemzetközi Roma Művészeti Hét, a Pécsi Napok Roma Napja, valamint a Nemzetközi Roma Fesztiválok.

Programjaink megvalósítása során kiemelt szerepet kap a nyitott szemléletmód kialakítása, valamint az esélyegyenlőségre való törekvés, mind a pozitív példa és világnézet felmutatása, mind az integráció terén.

Az elmúlt években megrendezésre került Nemzetközi Romafesztiválok célja az volt, hogy tovább éltesse a hazai és a határokon túli cigány népművészeti hagyományokat, és egyben kitekintést nyújtson a világra, a kiemelkedő külföldi és hazai cigány együttesek produkcióira.

A FUND Cigány Művészeti Iskola szerepe, hogy a kötelező iskolarendszeren kívüli, de ahhoz illeszkedő képzéssel segítse elő a roma gyerekek felzárkózását és tehetséggondozását. A képzés segítséget nyújt egyrészt a felzárkóztatáson belül az alapkészségek és képességek fejlesztése mellett bizonyos speciális problémák kezelésében is. A tehetséggondozás elsősorban a

kiemelkedő képességű roma gyerekek részére nyújt segítséget a továbbhaladáshoz és a beilleszkedéshez.

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növekedés képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai, műveltségi, nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.

2 A FUND Iskola koncepciója

A koncepció nem más, mint egy olyan gondolatmenet és tevékenység, amely valódi lehetőségként tárható a hátrányos helyzetű és a tanulni vágyó cigánygyerekek elé. Alternatívának szánva, választási lehetőségeket szeretnénk felmutatni, nem remélve azt, hogy az ország több száz cigány fiataljának mindennemű gondját megoldjuk.

Reményt ígérhet, mert az esély megadása nélkül nincs perspektíva, nincs elképzelés sem arra, hogy a problémák megoldódjanak. A pedagógiai odafigyelés elengedhetetlen, de fontos az oktatásirányítók, az önkormányzatok szerepe is. A gyerekek és a szülők szándékainak arra kell irányulnia, hogy később megtalálhassák helyüket a magyar közoktatás bármely színvonalú intézményében. Cél, hogy ne csak a felemelkedést, hanem a kulturális megmaradást is előirányozza.

2.1 A koncepció főbb elemei

2.1.1 A szociális hátrányok korrigálása

Fontos, hogy a gyerek érezze a család és az iskola fontosságát. A rossz életkörülményekből érkező gyerekeknek kihívás a kulturális közeghez való alkalmazkodás, ezért fontos a tanulói közösségekben való élés és higiéniai szabályainak elsajátítása, ezek előnyeinek felismertetése.

A gyerekek általános problémája a rugalmatlan társadalmi háttér, amelyben szocializálódtak. Ebben a környezetben olyan tevékenységeket és viselkedési formákat jutalmaznak, amelyeknek csak közvetlenül hasznosult értelmük van, a szellemi ingerek jelentős része idegennek minősül.

2.1.2 Tanulási és tehetséggondozási feladatok

Nagyon fontos a személyes kapcsolat, a diákokkal való beszélgetés, mely részben lehetőséget biztosít az iskola és a diák mindennapi életében az együttműködésre. Ez azonban nem lehet passzív jelenlét. Ahhoz, hogy a gyermekek problémáinak feltárása, illetve a megoldás közvetítése létrejöhessen, olyan szervező-fejlesztő munkát kell végezni, ami valamennyi módszerével elősegítheti az eredményességet; ez lehet individuális munka, vagy csoportmunka.

A FUND Iskola programjának kidolgozásában résztvevő pedagógusok legfontosabb feladata a tanulásmódszertan, segítségnyújtás, képesség- és tehetségfejlesztés. Törekedni kell a minél nagyobb mértékű tanulói önállóság kialakítására, viszont az önálló munkájukról minden esetben számot kell adniuk. Hiszük, hogy a cigány tanulók jó pedagógiai körülmények között képesek kibontakoztatni a bennük rejlő képességeket. A mindenkiben fellelhető tehetségek gondozását tekintjük az egyik alapvető feladatnak.

2.1.3 Szabadidő és identitás

A szabadidő kitöltésének lehetőségét adják azok a délutáni foglalkozások, amelyek szorosan kapcsolódnak az iskola tevékenységéhez, de nem közvetlenül a délelőtti tanórákra való felkészülést szolgálják.

A cigány kulturális hagyományok megismerése és ápolása nagyon fontos. Délutáni foglalkozásokon cigány népdalokkal és népmesékkal, kortárs cigány művészek alkotásaival ismerkedhetnek meg a gyerekek. A képzőművészeti foglalkozásokon lehetőséget kell biztosítani a cigány kézművesség népművészeti értékeinek elsajátítására.

Az önálló tanulói döntéseket figyelembe kell venni és tiszteletben kell tartani akaratukat. Ahhoz viszont ragaszkodni kell, hogy a vállalt tevékenységi kör munkájában a tanulók következetesen részt vegyenek. A gyerekeket az értékelési rend kialakításával is ösztönözni kell a programokon való aktív részvételre, külön megbecsülve, ha valakinek a tanórákra való felkészülés mellett van érdeklődése és jut energiája a klubfoglalkozásokra. Fontos, hogy a szervezett programokon túl, minél több kötetlen szabadidő álljon a gyerekek rendelkezésére és el kell ismerni az egyéni szabadidőtöltés igényét.

2.1.4 Képzőművészeti képzés

Ráirányítja a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére. Ezáltal megismerkednek az egyetemes kultúra és az európai műveltség, a nemzeti és etnikai hagyományok értékeivel és értékmegőrző formáival.

A tanulók megismerik a képző- és iparművészet műfajait és sajátosságait. Ösztönzi a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására, és felkészíti őket a tanult művészi kifejező eszközök használatára. A képzés felkészíti a tanulót a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analizálására. Segíti a vizuális információk, üzenetek megértését. Megismerik a legfontosabb kifejezési eszközöket, kompozíciós eljárásokat, és megtanulják azok használatát. A képzés fontos eleme a vizuális önkifejezés, az alkotás elsajátítása és felszínre hozása, a kreatív energiák mozgósítása. Mindemellett megismerkednek a képzőművészeti eszközök használatával, az anyagok alakításával. Fejleszti az improvizációs készséget.

A képzés lehetővé teszi a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését. Kialakítja a tanulóknak az esztétikum iránti igényt, az esztétikai élményt befogadó képességet, az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.

A képzőművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenési módjait ismerteti meg a tanulókkal. A múlt értékeit megszeretteti és tovább élteti, segít a hagyománytisztelet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

3 Festészeti Tábor a Rác tanyán

A program szakmai célja az volt, hogy elősegítse a fiatalok képzőművészeti ismereteit, fejlessze ezzel kapcsolatos készségeit és - nem utolsósorban - kapcsolatteremtő képességeit. A hosszú távú cél pedig az, hogy a képzőművészetet értő és szerető fiatalokat formáljon ki. A múlt és a jelen hagyományainak, a képzőművészetekben megjelenő értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a programban résztvevők számára az életkoruknak megfelelő műveltség megszerzésére. Ezek a célok szoros összhangban vannak a FUND Iskola koncepciójával, ezért a tábor jó lehetőséget jelentett a képzőművészeti képzésre járó tehetséges gyerekek képességeinek fejlesztésében.

A szakmai tevékenységet és a képzést 30 órás tábor keretében valósítottuk meg az az Orfű közelében található Rácz tanyán. A táborozás 2015.05.21-25-ig tartott.

A Nemzeti Tehetség Program által a FUND Iskola tehetséges tanulóinak vizuális képességeit fejlesztő táborában a következő szakmai tevékenységek folytak.

3.1 A tábor során a fontosabb témakörök

- A tanulók alapkészségeinek és képességeinek megismerése
- Vizuális alapismeretek elsajátítása
- Esztétikai élmény befogadó képesség fejlesztése
- Képzőművészeti képességek fejlesztése, gyakorlati foglalkozások
- Közös részvétel egy festészeti kiállításon (Pécs, Zsolnay Negyed)
- A 2015. Fény Nemzetközi Éve kezdeményezéséhez kapcsolódó alkotások készítése a résztvevők közreműködésével
- A tábort követően a FUND Iskola székhelyén (Pécs, Pákolitz István u. 33.) az elkészült alkotásokból kiállítást szerveztünk, mely a terveink szerint az év végéig lesz látható.

3.2 Tehetséggondozási program a tábor keretében

A tehetségfejlesztésbe alacsony iskolázottságú, többségében hátrányos, sőt halmozottan hátrányos körülmények között élő, jelentős munkanélküliség által sújtott roma emberek gyerekeiből választottunk 14 tanulót. A kiválasztásban kikértük a fenntartó Cigány Szociális és Művelődési Módszertani Bázis véleményét. A CSZMMB szervezet nagyon sokat tesz a hátrányos helyzetű roma gyerekek felzárkóztatása ügyében, ezzel összefüggésben másfél évtizedes tapasztalata van, így a tehetséges gyerekek kiválasztásánál mindenképpen célszerű volt figyelembe venni a véleményét.

A tehetséggondozási programba a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola grafika, rajz és képzőművészeti képzésre járó tanulói jelentették a célcsoportot. A beválogatott gyerekek 10-14 évesek, 14 fő került kiválasztásra (ebben a folyamatban a FUND Iskola fenntartója nyújtott segítséget), ebből 6 lány és 8 fiú vett részt a tehetséggondozási programban. A gyerekekre jellemző, hogy hátrányos helyzetű családokban nőttek fel, többen közülük még nem vettek korábban részt hasonló táborban.

A programokat végig nagy lelkesedéssel csinálták végig a tanulók, ebben még a - szinte végig - rossz, esős idő sem tudta a kedvüket szegni. A közösségi foglalkozások három kiscsoportban, végig jó hangulatban zajlottak. A tábor ideje alatt az órákat a Rácz tanyán lévő, különálló épületben tartottuk meg. Összességében elmondható, hogy a program nagyon jó hatást gyakorolt a célcsoportra, a gyerekek élvezték a feladatokat, képességeik, készségeik sokat fejlődtek a tábor végéig. Az utolsó előtti nap délutánján (vasárnap) a Chache Rom Együttes segítségével dalokat és énekeket is tanultak, ez a kiegészítő program is nagyon népszerű volt. Mivel a tábor időpontja alatt volt Pünkösöd és a gyereknapi is, így a szombati napon gyereknapi programok voltak a Rácz tanyán, ezeken a FUND Iskola tanulói is részt vettek (pl.: lovaglás, állatbemutató, erdei kötélpálya, billiárd, fallabda, stb.).

A táborból sok pozitív élménnyel tértek haza a gyerekek. Volt köztük, aki azt kérdezte, hogy jövőre is szeretne jönni hasonló táborba.

2015. május 24-én a tehetséggondozó programhoz kapcsolódóan a Zsolnay Negyedben tekintettük meg az állandó kiállítást. Azért a Zsolnay Negyedre esett a választásunk, mivel itt folyamatosan vannak állandó és időszakos kiállítások, így a gyerekek egyszerre többféle képzőművészeti irányzathoz kaphatnak áttekintést. Maga a Zsolnay Negyed országosan kiemelt kulturális intézmény, színvonalas, magas szintű élményt nyújt a látogatók részére. Ez a kiállítás megtekintésekor tökéletesen beigazolódt.

3.3 A Fény Éve 2015 programsorozathoz kapcsolódás

A 2015 Fény Nemzetközi Éve kezdeményezéséhez a FUND Iskola tehetséggondozó programja azzal kapcsolódott, hogy az elméleti órák és a gyakorlati feladatok összefüggésben voltak a fényvel, fényhatásokkal. A fény rendkívül fontos szerepet játszik a festészetben, hatása döntő az ábrázolásmódban. A gyerekek részéről elkészített alkotások témája a fényhatásokkal kapcsolatos (pl. a megvilágítás, a napkelte, a naplemente ábrázolása, stb.), ezeket az elkészült alkotásokat a táborot követően kiállítjuk iskolánk székhelyén, a Pákolitz utcai iskola folyosóján. Ezen kívül a FUND Iskola tanévzáróján (2015.06.10) a Sétatéren is bemutatásra kerültek az elkészült alkotások. A Pákolitz utcai iskolában - terveink szerint - év végéig lesznek kiállítva a

tábor során készült képek. Reméljük, hogy ez alatt sok gyerek és szülei tekintik meg, illetve hogy közülük jó páran kapnak kedvet a festészethez, képzőművészethez.

A festészeti és grafikai tábor lehetővé tette a képzőművészet és a vizuális kultúra élményszerű megismerését. Segített kialakítani a fiatalokban az esztétikum iránti igényt, az esztétikai élményt befogadó képességet, az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat. A vizuális műveltség megalapozása és fejlesztése elengedhetetlen, ezáltal fejlődik a gyerekekben az improvizációs készség, képesség és a kreativitás.

A program által elért készségek – reményeink szerint - elősegítik a közösségbe való könnyebb beilleszkedést is. Fontos célkitűzés volt az alapkészségek és képességek fejlesztése, melyről a tábor zárásaként számot adtak a résztvevők. Nem csak motiválni kívántuk ezzel a kezdeményezéssel a részvevő tanulókat, hanem bővíteni is a látókörüket. A program egyben alkalmat adott az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosította a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását, továbbá figyelmet fordított a tanulók személyiségére is. Rövidtávon - meggyőződésünk szerint - ezek jelentik az eredményt.

Orsós Ferenc

igazgató

FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola

7629 Pécs, Pákolitz István u. 33.

Pécs, 2015. Június 17.

 EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

 Nemzeti
Tehetség Program

OKTATÁSKUTATÓ
ÉS FEJLESZTŐ
INTÉZET

Ifjú Festőművész

Tábor

FUND ISKOLA

TEHETSÉGES TANULÓINAK VIZUÁLIS KÉPESSÉGFEJLESZTŐ TÁBORA

IDŐPONT: 2015. Május 21-25-ig

Helyszíne: *Orfú-Rácz Tanya- bentlakásos Tábor*

Ellátás: reggeli, ebéd, vacsora - ingyenes

A napi foglalkozások témája: Játékos festés fényekkel

Pécs, Zsolnay negyedben megtekintjük az aktuális festészeti kiállítást.

Ajánlott téma, amit festeni lehet: „Tavaszi természet ébredése”

Indulás: 2015. Május 21-én, 8 órakor, Béri Balogh Á. utcai irodából (Búza téri volt kis piac, kisbusszal!)

Hozzatok magatokkal, váltó ruhát, lovaglásra, lábáztatásra a tó környékén, van lehetőség.

Minden információt megkaphattok: 72/525-125 telefonszámon, vagy a 06302125660 mobilon.